

Làm quen với Internet

Bài này hướng dẫn bạn làm quen với Internet qua 3 hoạt động: dùng Google Chrome để lướt web, tạo một email Gmail, và tìm kiếm bằng Google search. (Google map cũng được đưa vào đây như là một công cụ tìm kiếm bản đồ.) Tìm kiếm, email và đọc lấy thông tin cũng là 3 hoạt động phổ biến nhất trên Internet.

Làm quen với Internet1
1Lướt web
2
1.1. Cài đặt và chạy Google Chrome2
1.2. Mở các trang web3
1.2.1. Giao diện của Chrome3
1.2.2. Mở nhiều trang web cùng lúc4
1.3. Thao tác với trang web5
1.4. Thiết lập Homepage – trang web mặc định mỗi khi chạy Chrome5
1.5. History – danh sách các trang web đã xem5
1.6. Incognito window – lướt web mà không để lại dấu vết6
2 Email
2.1. Gmail dùng cho cả Youtube, Google+, Google Map,6
2.2. Tạo một tài khoản Gmail7
2.2.1. Điền thông tin cá nhân để đăng kí tài khoản7
2.2.2. Nhập số điện thoại để xác nhận tài khoản9
2.2.3. Chuyển đổi ngôn ngữ tiếng Anh/tiếng Việt cho tài khoản email12

2.3. I	Duyệt email trên webmail	12
2.4. I	Duyệt email trên email client	12
3		Tìm kiếm
		13
3.1.	Tìm kiếm dạng text	13
3.2.	TÌm kiếm dạng image (ảnh), video (phim)	14
3.3.	Tìm kiếm bản đồ	16

1. Lướt web

Để xem các trang web, bạn cần có trình duyệt web (web browser). Các trình duyệt web phổ biến hiện nay theo thứ tự giảm dần (theo w3schools.com) là Google Chrome, Firefox, Internet Explorer, Safari, Opera. Hãng toptenreviews.com xếp hạng theo độ tốt của các trình duyệt web cũng cho kết quả tương tự, thế nên ở đây chúng tôi chọn trình bày về Google Chrome (của hãng Google), nhưng các trình duyệt web khác cũng không khác gì nhiều.

1.1. Cài đặt và chạy Google Chrome

Google Chrome không có sẵn trong Windows như Internet Explorer, nên bạn phải cài đặt Google Chrome, bằng cách dùng Internet Explorer để vào trang: google.com/chrome.

Bạn có thể chọn download bản tiếng Anh hay tiếng Việt của Google Chrome bằng cách chú ý xuống phía dưới trang web download (như hình bên).

Chrome	e OS	Tiếng Việt		
Chrome	e Web Stor	Τυrkçe Ελληνικά		
Chrome	e Experime	Български		
Google	Code	Русский		
_		Српски		
		українська Vברית		
dd us on	8+	العريية		Ŧ
₹+1 { 3	.6M			
hay	Sign in to g	get your bookmarks, his	tory, and settings on	
nú ý		all your devices. Lea	rn more	
hình	Sign ir	1	Google	=
	Email			
	Passwo	ord		
	Sign	in		
	Can't ac	cess your account?		

Web browser	Usage			
Google Chrome	52.1%			
Firefox	28.9%			
Internet Explorer	12.0%			
Safari	3.9%			
Opera	1.7%			
Thị phần sử dụng web				
browser				
7/2013 (nguồn:				
w3schools.com				

Sau khi chọn xong ngôn ngữ, bạn bấm vào nút Download Chrome

Tiếp đó Google hiện ra các điều khoản sử dụng, bạn bấm vào Accept and Install. Làm theo hướng dẫn của Google Chrome cho đến khi việc cài đặt Google được hoàn tất.

Lần đầu tiên chạy, Chrome sẽ hiện ra 2 thẻ là Google account – để mời bạn đăng kí hoặc đăng nhập (nếu đã có sẵn) tài khoản Gmail, và thẻ Getting Started – để hướng dẫn bạn đôi điều về Chrome (không quan trọng).

Bạn chạy Google Chrome bằng cách bấm vào biểu tượng hình bên trên thanh taskbar hoặc trên màn hình nền.

MSN.com	× Vahoo!	× CNN.com	Interna × 📢 MSN.com	× 8 Google	×
← → C 1	🕯 🗋 www.google.com	.vn/?gws_rd=cr			P I
back	forward	Home	address	new tab	favorite
		GO	Vietnam		setting
				Ŷ	
•		Google Search	I'm Feeling Lucky		+

1.2. Mở các trang web

1.2.1. Giao diện của Chrome

Các nút ← → C fi:

- nút Home 🏛 để quay về trang web mặc định (cái này sẽ được nói sau)

- 🛛 nút Back 🗲 để quay về trang web trước đó mà bạn đã truy cập
- khi bạn quay về một trang web cũ thì dùng nút Forward P để trở lại trang mới lúc đầu

E. C.

 nút Refresh C để tải lại trang web, nút này dùng khi trang web có gì đó thay đổi, cần tải lại để những thay đổi này được hiện ra

Ô gõ địa chỉ trang web mà bạn cần xem:

www.google.com.vn/?gws_rd=cr

Nút Favorite 🛱 để đánh dấu (bookmark) lại trang web mà bạn thích, sau này

Nút Customize 📕 để tinh chỉnh trang web và Chrome.

1.2.2. Mở nhiều trang web cùng lúc

Có 2 cách để mở nhiều trang web cùng lúc:

- Mở nhiều tab cùng lúc, mỗi trang web đặt trong một tab,
 - bấm vào biểu tượng 💆 ở tab cuối cùng để tạo tab mới.
- Mở nhiều chương trình Chrome cùng lúc bằng cách bấm nút phải chuột vào biểu tượng Chrome trên thanh taskbar, sau đó chọn New Window (như hình vẽ bên).

1.3. Thao tác với trang web

Bạn bấm vào nút 트 để hiện ra menu như hình bên, ở đây bạn có thể chọn:

- Save page as ...: lưu lại trang web thành file htm hoặc html trên ổ cứng của mình. Sau này khi ngắt kết nối Internet, bạn vẫn có thể xem trang web (kiểu này gọi là xem offline).
- Find ... (hoặc bấm phím tắt CTRL + F): khi bạn muốn tìm một từ trong trang web, hãy bấm CTRL + F, hộp tìm kiếm hiện ra như hình bên. Bạn gõ từ cần tìm. Nếu có từ cần tìm, nó sẽ được in màu vàng lên, như ở hình vẽ từ "collection" xuất hiện 3 lần.
- Print ...: in trang web.

ł					 Zoom: để phóng to, thu nhó trang
	collection	1 of 3 🔺	< <	×	web. Tuy nhiên cách nhanh nhất để làm
		 		1.	··· · · · ·

việc này là bấm CTRL + lăn nút giữa của chuột.

1.4. Thiết lập Homepage – trang web mặc định mỗi khi chạy Chrome Không chỉ Chrome mà bất cứ trình duyệt web nào đều có chức năng home page – trang web được thiết lập sẽ tự động mở mỗi khi bạn chạy trình duyệt web.

Để thiết lập home page, bạn chọn ≡ và Setting, sau đó chọn Open a specific page or set of pages. Và chọn Set pages. Bạn gõ địa chỉ trang web mà bạn muốn Chrome hiển thị mặc định mỗi khi Chrome được chạy.

Khác với các trình duyệt khác như Internet Explorer và Firefox, mặc định Chrome không hiển thị nút Home – nút để nhảy đến home page. Bạn chọn Show Home button.

1.5. History – danh sách các trang web đã xem

Bạn chọn ≡, rồi chọn History để xem danh sách các trang web mà bạn đã vào. Bạn có thể xóa danh sách này.

A Cattings	
< → C A	Chrome://settings
Chrome	Settings
History Extensions Settings	Sign in Account sign-in details are out of date. Sign in again Disconnect your Google Account Advanced sync settings
Help	On startup Open the New Tab page Continue where I left off Open a specific page or set of pages. Set pages
	Appearance Get themes Reset to default theme Show Home button New Tab page Change Always show the bookmarks bar
	Search Set which search engine is used when searching from the <u>omnibox</u> .

1.6. Incognito window – lướt web mà không để lại dấu vết

Khi bạn lướt web, bạn thường để lại dấu vết, ví dụ các trang web bạn đã qua sẽ được ghi lại trong history, password bạn đăng nhập vào một trang web có thể cũng bị nhớ lại, v.v nếu bạn lướt web ở một máy tính công cộng thì điều này cực kì nguy hiểm. Để giúp người dùng lướt web mà không để lại dấu vết, Chrome có chế độ lướt web Incognito (từ "incognito" nghĩa là "ẩn mình, không để lộ tung tích"). Bạn bấm vào

2. Email

2.1. Gmail dùng cho cả Youtube, Google+, Google Map, ...

Hãng Google có rất nhiều dịch vụ đứng đầu thế giới:

- tìm kiếm Google search (số 1 thế giới),
- mạng xã hội Google+ (thứ 3 thế giới),
- mạng chia sẻ video Youtube (số 1 thế giới),
- email Gmail (số 1 thế giới),
- bản đồ Google map (số 1 thế giới),
- phần mềm cho điện thoại di động Android (số 1 thế giới)
- dịch vụ lưu trữ trực tuyến Google Drive (top 5 thế giới)

Khi bạn tạo một tài khoản Gmail thì không chỉ có nghĩa là bạn có tài khoản email, mà bạn có luôn tài khoản trên Youtube, Google+, Google map, Google Play, Google Drive. !!!

2.2. Tạo một tài khoản Gmail

Dưới đây hướng dẫn bạn tạo một tài khoản Gmail, sau khi tạo xong bạn sẽ có một email là <u>xyz@gmail.com</u> với xyz là do bạn chọn.

2.2.1. Điền thông tin cá nhân để đăng kí tài khoản

Bạn vào trang **gmail.com**, nếu máy tính bạn dùng không có người đăng nhập vào dịch vụ email thì bạn sẽ gặp trang dưới đây. Nếu máy tính có người đăng nhập vào Gmail rồi,

	non to omail.	
Sign in		Google
lleornamo		
osemane		
Password		
Sign in	Stay signe	d in
Can't acces	ss your account?	
00000	io your aboutite	

bạn phải thoát (sign out) ra khỏi tài khoản của người đó đã, sau đó mới vào lại

mail.google.com. Một cách khác, bạn vào google.com tìm kiếm với từ khóa "gmail sign up" sẽ ra ngay được trang web hình bên.

Chú ý: trang web của bạn có thể là tiếng Anh hay tiếng Việt tùy theo cách bạn đặt chế độ ngôn ngữ. Nhìn xuống góc phải phía dưới cùng của trang web bạn sẽ thấy hộp ngôn ngữ để chọn. Qua địa chỉ IP máy tính của bạn, Google sẽ biết bạn là người nước nào và tự chọn

ngôn ngữ thích hợp. Ở tài liệu này chúng tôi trình bày với giao diện tiếng Anh.

Bạn bấm vào Create an account và đến trang web để điền thông tin đăng kí tài khoản, bao gồm:

- Name: tên bạn, gồm First name (tên gọi), Last name (họ)
- Choose your user name: đây là phần nằm trước đuôi @gmail.com. Nếu username bạn chọn đã bị dùng thì bạn sẽ nhận được thông báo: "Someone already has that username. Note that we ignore periods and capitalization

in usernames. Try another?" Một cách tránh bị trùng là thêm con số vào. Ví dụ nếu Hung bị trùng thì Hung123 sẽ ít khả năng bị trùng hơn.

- Create a password: nhập mật khẩu vào đây
- Confirm your password: gõ lại mật khẩu một lần nữa (cho nhớ)
- Birthday: ngày sinh
- Gender: giới tính male (nam), female (nữ)
- Mobile phone:
- Your current email address: bạn cần cung cấp một địa chỉ email khác của bạn cho Google để Google liên lạc khi bạn quên mật khẩu vào email mà bạn tạo.
- Prove you're not a robot: bạn phải nhập con số, chữ viết loằng ngoằng phía dưới để chứng minh mình là người chứ không phải là máy đang đăng kí tài khoản của Google. Nhiều hacker (tội phạm tin học) viết ra phần mềm đăng kí tài khoản tự động một cách vô nghĩa làm tốn tài nguyên. Tuy nhiên các phần mềm này không có khả năng nhận diện được chữ viết loằng ngoằng này, chỉ có con người mới làm được. Đây là lí do tại sao bạn phải làm một việc kì cục như thế này.

Name						
Eric	Schmidt	Prove you're not a robot				
Choose your username		 Skip this verification (phone verification may be required) 				
IT.learner.0x	@gmail.com					
Create a password		bidraffe Peaked.				
Confirm your password		Type the two pieces of text: bydraffe Peaked C<				
Birthday		Location				
August 🜲	03 1986					
Gender		vinited states				
Male		✓ I agree to the Google Terms of Service and Privacy Policy				
Mobile phone		Z Google may use my account information to				
► +84		personalize +1's on content and ads on non- Google websites. About personalization.				
krishnamuti tran@amail	com					
kinsiniamuru.tran@gmail.	com	Next step				

Cuối cùng bạn bấm vào Next step.

2.2.2. Nhập số điện thoại để xác nhận tài khoản

Mặc dù ở bước trên bạn đã nhập mã chứng minh mình là người chứ không phải là robot nhưng Google vẫn cần xác nhận thêm một lần nữa qua điện thoại rằng quả thật việc đăng kí này là do một người nào đó cụ thể thực hiện.

Sau bước trên, Google sẽ yêu cầu bạn nhập số điện thoại của mình vào để Google gửi tin nhắn (SMS) hoặc gọi điện thoại (voice call) để báo cho bạn biết mã số xác nhận tài khoản cho bước sau. Bạn phải chọn đúng đất nước, (ở đây là Việt Nam), số điện thoại của bạn hoặc mượn của người khác (việc này không gây ra vấn đề gì vì Google không xét đến số điện thoại là của ai).

Verify your account

You're almost done! We just need to verify your account before you can start using it.

Bấm continue, tùy theo bạn chọn SMS hay Voice call mà bạn nhận được tin nhắn hay cuộc gọi báo cho bạn biết con số cần nhập vào hộp thoại dưới đây:

Verify your account

Didn't get your code? Sometimes it can take up to 15 minutes. If it's been longer than that, try again.

Nếu không nhận được tin nhắn/cuộc gọi bạn có thể bấm nút Back để chuyển ngược lại sang cuộc gọi/tin nhắn. Cũng đừng ngạc nhiên nếu bạn nhận được cuộc gọi với giọng người nước ngoài, người ta nói đủ chậm và lặp lại 2 lần để bạn ghi được con số.

Sau khi nhập mã số xác nhận, bấm Continue. Bấm Next step, Continue to Gmail.

Bạn có thể gặp màn Account setting như dưới đây cho bạn tinh chỉnh lại tài khoản Gmail của mình. Đáng chú ý là bạn có thể đặt lại giao diện của tài khoản của mình là tiếng Anh hay tiếng Việt trong mục Language.

+Hảo Search Images	Maps Play YouTube	News Gmail	Drive Ca	llendar	More -		
Google					Hảo Nguyễn	1 3	+ Share
Accounts							Help 👻
	Email Edit						
Account Activity	Primary email address	nguyenthihao.land@	≬gmail.com			\sim	~
Dashboard	Recovery email address	IT.learner.0x@gmail	.com Edit			{	
Me on the Web	Language			1	1	2	5
▶ Security	Primary language	English (United Stat	tes) Edit				2
Profile and privacy	Other languages	Add	,				
Google+							
Products	SMS for Hangouts	Edit settings			Hảo Ngu	yễn	
	Add your phone number to re SMS, when you are idle.	eceive messages from	Google+ Har	ngouts as	Edit your p	rofile	
					Account	Activity	

Cuối cùng bạn đến được email của mình và thấy Google gửi cho bạn mấy email chúc mừng như hình vẽ dưới đây.

+Hảo Search Image	s Maps Play YouTube News G	mail Drive Calendar More -			
Google			▼	Hào Nguyễn 📲 🕂	Share
Gmail -	C More -			1–3 of 3 < >	₽
COMPOSE	Primary	🚨 Social	Promotions	+	
Inbox (3) Starred	🗌 📩 🕞 Gmail Team	Tips for using Gmail - Hi Hảo Tips f	or using Gmail Chat right from your inbox	Chat with contacts and start video chats wit	5:46 am
Important	🗌 📩 🕞 Gmail Team	Get Gmail for your mobile device	- Hi Hảo Get Gmail for your mobile device	Gmail is always available wherever you are,	5:46 am
Sent Mail	🗌 🙀 🕞 Gmail Team	Welcome to Gmail - Hi Hảo Welcor	ne to Gmail Meet the inbox Your inbox is	organized into categories so that you can s	5:46 am
Drafts	0 GB (0%) of 15 GB used	©201	3 Google - <u>Terms & Privacy</u>		
👤 Hảo 👻	Manage				
New Hangout					
Find friends to chat with					

2.2.3. Chuyển đổi ngôn ngữ tiếng Anh/tiếng Việt cho tài khoản email

Mặc dù ở trên chúng tôi đã cố tình chọn ngôn ngữ là English (US), Location cũng là US nhưng địa chỉ IP vẫn là của Việt Nam nên Google sẽ tự động gán giao diện Gmail là ngôn ngữ là tiếng Việt.

Nếu muốn chuyển lại tiếng Anh, bạn hãy đăng nhập vào tài khoản của mình rồi nhìn sang góc phải trên của

trình duyệt để bấm vào 🛛 🍄 🔽 và chọn Cài đặt.

Một trang tinh chỉnh hiện ra, bạn chọn mục "Ngôn ngữ hiển thị cho Gmail" là English (US), và thậm chí "Thay đổi cài đặt ngôn ngữ cho các sản phẩm khác của Google". Cuối cùng bấm vào nút "Lưu thay đổi" ở cuối màn hình.

2.3. Duyệt email trên webmail

Sau khi có tài khoản email, bạn có thể xem email (gọi là check mail), soạn và gửi email. Để làm việc này bạn vào trang gmail.com và đăng nhập với tài khoản của

mình. Lúc này mọi thao tác bạn làm đều là làm trên web nên dịch vụ email kiểu này còn được gọi là webmail.

Các thao tác gửi, nhận email để dành cho bạn đọc khám phá.

2.4. Duyệt email trên email client

Ngoài cách duyệt email trên web, thì còn

có thể duyệt email qua phần mềm – những phần mềm gọi là email client. Với điện thoại di động (màn hình nhỏ) thì người ta duyệt mail qua phần mềm email client chứ không qua webmail được. Với máy tính để bàn thì Outlook của Microsoft là phần mềm email client phổ biến nhất.

#	Email client	% usage		
1	Apple iPhone	23%		
2	Outlook	19%		
3	Apple iPad	12%		
4	Apple Mail 8%			
5	Google Android 8%			
Top 5 email client phổ biến nhất				
Nguồn: Litmus Email Analytics 7/2013				

Phần mềm duyệt email client có 2 ưu điểm: (1) một phần mềm nhưng duyệt được nhiều loại email, trong khi webmail chỉ được một, (2) có thể lưu trữ email lên máy tính để khi không có kết nối internet vẫn có thể xem lại được.

1	Google	900 triệu
2	Bing	165 triệu
3	Yahoo! Search	160 triệu
4	Ask	125 triệu
5	AOL Search	33 triệu
Top 5 công cụ tìm kiếm phổ biến		
nhất thế giới (Nguồn: eBizmba.com)		

Khám phá với Outlook xin để dành cho bạn đọc.

3. Tìm kiếm

Công cụ tìm kiếm hàng đầu thế giới là Google Search của hãng Google, với địa chỉ là google.com. Theo sau Google là Bing (của Microsoft) và Yahoo Search (của Yahoo) (xem bảng bên cạnh).

Dưới đây trình bày về công cụ tìm kiếm google.com:

3.1. Tìm kiếm dạng text

Để tìm kiếm, bạn gõ từ khóa (keyword) tìm kiếm tức là cái từ mà bạn mong đợi các văn bản, trang web mình thu được sẽ chứa. Ví dụ nếu từ khóa là **người cao nhất** (không có dấu ngoặc kép) kết quả có thể là: "*người cao nhất* thế giới" (độ dài), "*người* cao tuổi *nhất* thế giới" (độ tuổi), hoặc thậm chí là "*người* ăn *cao* hổ nhiều *nhất*", "... *người cao* tuổi. Nguyễn Văn *Nhất* là một trong số đó". Để tránh tình trạng kiểu này bạn có thể đặt từ khóa tìm kiếm trong dấu ngoặc kép "**người cao nhất**" (chú ý dấu ngoặc kép), lúc đó mọi kết quả tìm kiếm đều chứa chính xác cụm "người cao nhất". Việc cho dấu ngoặc kép đương nhiên sẽ hạn chế số kết quả tìm kiếm.

Bạn cũng có thể kết hợp nhiều từ khóa tìm kiếm. Ví dụ tìm những văn bản, trang web có chứa cả từ "người cao tuổi" và "người già", lúc đó bạn chỉ việc dùng dấu + để nối 2 từ khóa tìm kiếm: "người cao tuổi"+"người già".

Trên thanh công cụ trang tìm kiếm google.com, bạn sẽ thấy ngoài mục Search (mặc định) là chế độ tìm kiếm kiểu text, bạn còn có thể tìm kiếm theo Images (ảnh) hoặc Video (phim). Ví dụ như cùng với từ khóa "barack obama" trong chế độ tìm kiếm ảnh và tìm kiếm phim:

3.3. Tìm kiếm bản đồ

Hãng Google còn có dịch vụ Google map cho phép tìm kiếm bản đồ, đường đi của bất cứ địa điểm nào trên quả đất này. Nếu lần đầu tiên bạn dùng Google Map thì cũng đừng ngạc nhiên là Google Map sẽ chỉ ra được bản đồ, đường đi đến nhà bạn.

Trang web tìm kiếm bản đồ đó là maps.google.com. Bạn gõ địa chỉ cần tìm đường đi vào ô tìm kiếm, Google sẽ chỉ ra bản đồ của khu vực này ở dạng phong cảnh thật nhìn từ trên vệ tinh xuống hay ở dạng bản đồ đường đi. Ví dụ dưới đây cùng là từ khóa "lăng hồ chủ tịch" nhưng với 2 chế độ - earth (nhìn từ trên cao xuống) và map (bản đồ đường đi).